

SIKKERHEDSDATABLAD

1 Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

1.1 Produktidentifikator.

PR-nummer:
Handelsnavn: Hornum Fliserens Nat.

1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes.

Anvendelser: Fjernelse af urenheder og belægninger på alle typer af betonoverflader.
Branche: Industrien og private.
Frarådede anvendelser: Ingen kendte

1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet.

Leverandør: **Bollerup Jensen A/S**
Bindesbølvej 16 – 20, Ådum, 6880 Tarm
Telefon: 9737 6033; Fax: 9737 6268
E-mail: info@bollerup-jensen.dk

1.4 Nødtelefon.

Kontakt: Giftlinien: 82 12 12 12. Lægen kan få råd om behandling fra giftinformationen på Bispebjerg Hospital.
Leverandøren: 97 37 60 33 (mandag–torsdag: 8-16 og fredag: 8-15)

2 Fareidentifikation

2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen.

CLP-klassificering: Produktet er klassificeret Skin Irrit. 2; Eye Irrit. 2 i henhold til Europa-parlamentets og rådets forordning (EF) Nr. 1272/2008.

Væsentligste skadevirkninger: Forårsager irritation af huden og forårsager alvorlig øjenirritation.

2.2 Mærkningselementer.

CLP-klassificering: Skin Irrit. 2; Eye Irrit. 2

Piktogram:

Signalord: Advarsel

H-sætninger: H315 Forårsager hudirritation.
H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

P-sætninger: P101 (Hvis der er brug for lægehjælp, medbring da beholderen eller etiketten)
P102 (Opbevares utilgængelig for børn).
P280 (Bær beskyttelseshandsker/øjenskyttelse).
P302+P352 (VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt sæbe og vand)
P305+P351+P338 (VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter.
fjern eventuelle kontaktlinser, hvis det kan gøre let. Fortsæt skylning).
P314 (Søg lægehjælp ved ubehag).

2.3 Andre farer.

Produktet opfylder ikke kriterierne for PBT eller vPvB.
Ingen særlig risiko ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.

3 Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

3.1 Stoffer / 3.2 Blandinger

CAS-nr.	Stofnavn	Reach-nr.:	Klassificering	w/w %
10213-79-3	Natriummetasilikat	01-2119449811-37-xxxx	Skin Corr. 1B (H314) Met. Corr. 1 (H290) STOT SE 3 (H335)	< 5%

4 Førstehjælpsforanstaltninger

4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger

Generelle råd:	Ved ubehag, søg læge og medbring etiketten eller dette Sikkerhedsdatablad. Lægen kan få råd om behandling fra Giftlinjen.
Indånding:	Intet særligt. Ved ubehag søg frisk luft.
Indtagelse:	Skyl munden grundigt og drik meget vand. Fremkald ikke opkastning.
Hud:	Vask huden med lunken vand.
Øjne:	Skyl straks med vand (helst fra øjenskyller) i mindst 15 min. Spil øjet godt op. Fjern eventuelle kontaktlinser.

4.2 Vigtige symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede

Ubegag kan forekomme ved indtagelse. Stænk i øjnene og på huden kan give irritation.

4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig

Søg læge ved vedvarende ubehag/irritation og medbring dette Sikkerhedsdatablad.

5 Brandbekæmpelse

5.1 Slukningsmidler:

Egnede slukningsmidler: Produktet er ikke umiddelbart antændeligt.
Brand slukkes med vandtåge, pulver, skum, kulsyre.

Uegnede slukningsmidler: Vandstråle, da det kan sprede branden.

5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen:

Reagerer med syrer.

5.3 Anvisninger for brandmandskab:

Brug passende personlig beskyttelse i tilfælde af brand (handsker, briller og åndedrætsværn).
Undgå indånding af dampe og røggasser – søg frisk luft.
Hvis det kan gøres uden fare, fjernes beholdere fra det brandtruede område.

6 Forholdsregler over for udslip ved uheld

6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer

For ikke-indsatspersonel: Brug handsker og briller ved risiko for stænk i øjnene.
Anvend samme typer værnemidler som nævnt i punkt 8.

For indsatspersonel: Brug handsker og briller ved risiko for stænk i øjnene.
Anvend samme typer værnemidler som nævnt i punkt 8.

6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger

Forhindre at større spild løber ud i afløb og kloak.

6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning

Større spild inddæmnes og opsamles med sand, kattegrus eller andet absorberende materialer og overføres til egnede affaldsbeholdere. Evt. nødstopanlæg til kloak aktiveres.
Små mængder spild, kan spules bort med vand.
Vask under alle omstændigheder det forurenede område grundigt med vand, for at hindre glideulykker.

6.4 Henvisning til andre punkter

Punkt 1 for kontaktoplysninger ved uheld/ulykke.
Punkt 8 for typer af værnemidler.
Punkt 13 for bortskaffelse.

7 Håndtering og opbevaring

7.1 Forholdsregler for sikker håndtering:

Generelle råd: Der er ingen farlige dampe over produktet, hvorfor udsugning ikke er nødvendig.
Undgå at spise og drikke, når der arbejdes med produktet. Sørg for god hygiejne.
Der skal være adgang til rindende vand og øjenskyller.
Se punkt 8 for oplysninger om forholdsregler ved brug og personlige værnemidler.

7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed:

Generelle råd: Produktet opbevares bedst i originalemballage eller tilsvarende materiale (polyethylen, rustfrit stål og stål), tæt lukket og tørt. Opbevares frostfrit, bedst ved temp. 15-60°C.

Uegnet emballage materiale: brug aldrig galvaniserede emballager, emballager af letmetaller, glas eller emballager som er fremstillet af zink, tin, aluminium eller deres legeringer.
Bør opbevares forsvarligt ikke sammen med syre, utilgængeligt for børn og ikke sammen med levnedsmidler, foderstoffer, lægemidler og lign.

7.3 Særlige anvendelser: Ingen.

8 Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

8.1 Kontrolparametre

Grænseværdier for
Indholdsstoffer i pkt. 3:

Indholdsstof	grænseværdi	anmærkning
Natriummeta-silikat	-	-

Anmærkninger:

Retsgrundlag: At-vejledning C.0.1, 2007, Grænseværdier for stoffer og materialer.
Målemetoder: Overholdelse af de angivne grænseværdier kan kontrolleres ved arbejdshygiejniske målinger.

DNEL-værdier: langtidsvirkning, Arbejdstagere: via huden: 1,49 mg/kg uge/dag
via åndedrætsorganerne: 6,22 mg/m³
langtidsvirkning, Forbrugere: via huden: 0,74 mg/kg uge/dag
via åndedrætsorganerne: 1,55 mg/m³
via indtagelse 0,74 mg/kg uge/dag

PNEC-værdier: vandmiljøet – fersk vand: 7,5 mg/l
vandmiljøet – sø vand: 1,0 mg/l
Sporadiske udslip : 7,5 mg/l
Rensningsanlæg: 1000 mg/l

8.2 Eksponeringskontrol

Egnede foranstaltninger til Eksponeringskontrol: Undgå at få produktet på huden og i øjnene. Der skal være adgang til rindende vand og øjenskyller. Vask hænderne før pauser, ved toiletbesøg og efter endt arbejde.

Personlige værnemidler:
Øjenværn: Brug beskyttelsesbriller ved risiko for stænk i øjnene.

Hudbeskyttelse: Brug handsker af gummi, nitril eller lignende som er alkali eller kemikalie resistente. Gennembrudstid >480 minutter og index 6.

Åndedrætsværn: Ikke påkrævet ved normal anvendelse. I tilfælde af dannelse af aerosoler og utilstrækkelig ventilation, anvend passende åndedrætsværn med halvmaske og filter til aerosoler (P2-filter).

9 Fysiske – Kemiske egenskaber

9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber.

Egenskaber:

Udseende:	Flydende
Farve:	Hvidlig
Lugt:	lugtløs – svag
Lugttærskel:	Ingen data
pH-værdi (koncentreret):	ca. 13
pH-værdi (brugsopløsning):	ca. 11
Smeltepunkt/frysepunkt:	Ingen data
Begyndelseskogepunkt og Kogepunktsinterval:	Ingen data
Flammepunkt:	Ingen data
Antændelighed (fast stof, luftart):	Produktet er ikke brandbart
Øvre/nedre antændelses- eller eksplosionsgrænser:	Ingen data
Damptryk:	Ingen data
Dampmassefylde:	Ingen data

Relativ massefylde (vf.):	1,00 ±0,1
Opløselighed:	Opløselig
fordelingskoefficient	
n-octanol/vand:	Ingen data
Selvantændelsestemperatur:	Ingen data
Dekomponeringstemperatur:	Ingen data
Viskositet:	Ingen data
Eksplorative egenskaber:	Ingen data
Oxiderende egenskaber:	Ingen data

9.2 Andre oplysninger Ingen relevante

10 Stabilitet og reaktivitet

- 10.1 Reaktivitet** Se 10.3 og 10.5
Produktet danner varme ved tilsætning af syrer.
Produktet danner brint (ved kontakt med de metaller omtalt i 10.5) der blandet med luft, kan danne en eksplosiv blanding.
- 10.2 Kemisk stabilitet** Produktet er stabilt ved anvendelse efter leverandørens anvisninger.
- 10.3 Risiko for farlige reaktioner**
Kan være eksplosivt ved kontakt med nævnte metaller (se 10.5) blandet med luft.
Kan reagere med sukkerrester og danne kulmonoxid.
- 10.4 Forhold, der skal undgås**
Produktet bør ikke udsættes for varme (over 60°C) samt frost.
- 10.5 Materialer, der skal undgås**
Reagerer med galvaniserede metaller, aluminium og andre letmetaller samt legeringer deraf f.eks. kobber, tin og zink med dannelse af brint som kan danne eksplosive blandinger med luft. Reagerer med syrer ved dannelse af varme. Ætser glasoverflader.
- 10.6 Farlige nedbrydningsprodukter**
Ingen kendte.

11 Toksikologiske oplysninger

11.1 Oplysninger om toksikologiske virkninger

- Akut toksicitet Alle symptomer er pga. den høje pH-værdi.
- Oral (Indtagelse): Kan give ubehag. LD50(rotte) 1152-1349 mg/kg (legemsvægt)
 - Dermal (Hudkontakt): Kan virke irriterende. LD50 (rotte) >5000 mg/kg (legemsvægt).
 - Indånding: Kan virke irriterende på næsens slimhinder og luftvejene.
LC50 (rotte) >2,06 g/m³.
- Hudætsning/-irritation: Kan virke irriterende på huden ved længere tids påvirkning.
- Alvorlig øjenskade/øjenirritation: Stænk i øjnene kan fremkalde irritation af øjet.
- Sensibilisering / Respiratorisk sensibilisering eller hudsensibilisering:
Produktet mistænkes ikke for at være sensibiliserende.
- Mutagenicitet / Kimcellemutagenicitet:
Produktet er ikke mutagent.

Kræftfremkaldende egenskaber:

Produktet mistænkes ikke for at være kræftfremkaldende.

Reproduktionstoksicitet:

Produktet mistænkes ikke for at være reproduktionsskadeligt.

Andre toksikologiske virkninger:

STOT – Enkelt eksponering: ikke klassificeret
STOT – Gentagen eksponering: ikke klassificeret
NOAEL – Oralt (rotte): 227 mg/kg uge/dag
NOAEL – Oralt (mus): 260 mg/kg uge/dag

Aspirationsfare:

Ingen data.

12 Miljøoplysninger

12.1 Toksicitet

Undgå at udlede spild og rester til miljøet.

-Akut toksicitet:

Fisk (*Brachydanio rerio*) LC50(96h) 210 mg/l.

-Kronisk toksicitet:

Daphnia (*Daphnia magna*) EC50(96h) 1700 mg/l
Alger (*Scenedesmus subspicatus*) EC50 (72h, biomasse) 207 mg/l.
Alger (*Scenedesmus subspicatus*) EC50 (72h, vækstrate) > 345,4 mg/l.

12.2 Persistens og nedbrydelighed

Ingen data.

12.3 Bioakkumuleringspotentiale

Ikke bioakkumulerende.

12.4 Mobilitet i jord

Ikke relevant

12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering

Produktet opfylder ikke kriterierne for PBT og vPvB.

12.6 Andre negative virkninger

Produktet vil lokalt ændre pH i vandmiljøet, ved udledning af høje koncentrationer.

13 Forhold vedrørende bortskaffelse

13.1 Metoder til affaldsbehandling

Produktet er farligt affald i henhold til Affaldsbekendtgørelsen.

Det anbefales at større spild og affald, bortskaffes via den kommunale affaldsordning med nedstående specifikationer (Kemikalieaffaldsgruppe og affaldsfraktion).

Mindre spild og affald bortskaffes via dagrenovationen.

Affaldsgrupper:
(Større spild)

Kemikalieaffaldsgruppe: X Affaldsfraktion: 04.32
EAK-kode: afhængig af branche og anvendelse,
(f.eks. 06 02 99; andet affald, ikke andetsteds specificeret).

Tom emballage:

Tøm emballagen grundigt. Emballagen kan genbruges efter omhyggelig rengøring. Emballage der ikke kan renses, skal bortskaffes på samme måde som produktet.

14 Transportoplysninger

ADR/RID (vej/jernbane)

14.1 UN-nummer	-
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	-
14.3 Transportfareklasse(r)	-
14.4 Emballagegruppe Tunnelrestriktionskode	-
14.5 Miljøfarer	-

Supplerende informationer Produktet er ikke omfattet af reglerne om farligt gods.

ADN (indre vandvej)

14.1 UN-nummer	-
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	-
14.3 Transportfareklasse(r)	-
14.4 Emballagegruppe	-
14.5 Miljøfarer Miljøfare i tankskibe	-

Supplerende informationer Produktet er ikke omfattet af reglerne om farligt gods.

IMDG (søtransport)

14.1 UN-nummer	-
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	-
14.3 Transportfareklasse(r)	-
14.4 Emballagegruppe	-
14.5 Miljøfarer IMDG Code segregation group	-

Supplerende informationer Produktet er ikke omfattet af reglerne om farligt gods.

ICAO/IATA (lufttransport)

14.1 UN-nummer	-
14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)	-
14.3 Transportfareklasse(r)	-
14.4 Emballagegruppe	-

Supplerende informationer Produktet er ikke omfattet af reglerne om farligt gods.

14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren

Ingen

14.7 Bulktransport i henhold til bilag II i MARPOL 73/78 og IBC-koden

Ingen

Supplerende informationer: Produktet er ikke omfattet af reglerne om farligt gods.

15 Oplysninger om regulering

Anden regulering: Ingen kendte.

Særlige forhold: Ingen kendte.

15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø

Særlige bestemmelser Brugeren bør have kendskab til dette Sikkerhedsdatablad.

Tilladelser Ingen tilladelser nødvendige

VOC Ikke omfattet

15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering Ikke tilgængelig.

16 Andre oplysninger

Anvendte kilder:

- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1272/2008, om klassificering, mærkning og emballering af stoffer og blandinger.
- Bekendtgørelse om særlige pligter for fremstillere, leverandører og importører mv. af stoffer og materialer efter lov om arbejdsmiljø nr. 559/2002 + forordning 1907/2006/EF
- Miljøstyrelsens bekendtgørelse om affald nr. 1309 af 18. december 2012
- Justitsministeriets bekendtgørelse om transport af farligt gods ADR 2011 og IMDG 2010
- AT-bekendtgørelse om grænseværdier for stoffer og materialer nr. 507 af 17. maj 2011 (ændret ved nr. 1134 af 1. december 2011)

Øvrige oplysninger: Information gælder kun det omtalte produkt, og er ikke nødvendigvis gældende, hvis produktet anvendes sammen med andre produkter eller indgår i en kemisk proces. Informationen er efter vor bedste overbevisning korrekt og komplet og er givet i god tro, men uden garanti. Det forbliver brugerens eget ansvar at sikre sig, at informationerne er korrekt og komplet til hans specielle brug af produktet. Dvs. at brugeren udfører egne test for at sikre, at produktet opfører sig som brugeren ønsker. Dette Sikkerhedsdatablad er udarbejdet på baggrund af de oplysninger, leverandøren har kunnet levere om produktet ved udarbejdelsen (datablade og lignende).

Uddannelse: Ingen særlige krav til uddannelse.

Indholder:

- Sæbe: < 5%
- Phosphat: < 5%
- Na-meta silikat: < 5%

Anvendelsesområder: Effektiv fjernelse af urenheder og belægninger på alle typer af beton overflader, som f.eks. flisebelægninger i indkørsler, på terrasser og gangstier.

BORTSKAFFELSE:

For koncentreret produkt, se punkt 13.

Brugsopløsninger bortskaffes til den kommunale spildevandsrensning (kloaken).

OBS!

Når fliserne er blevet rensede, er overfladen mere åben. Mos og alger har derfor lettere ved at sætte sig fast på overfladen.

For at forsegle flisernes overflade, er det vigtigt efterfølgende at behandle dem med Hornum stenimprægnering.

Resultatet af en kombineret behandling er flotte og rene fliser, der er afvisende over for smuds og andre belægninger.

H-sætninger i punkt 3:

H314 (Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskade).
H290 (Kan ætse metaller).
H335 (Kan forårsage irritation af luftvejene).

Forkortelser:

CLP	Classification, labelling and Packaging
STOT	Specific Target Organ Toxicity
PNEC	Predicted No Effect Concentration
DNEL	Derived No Effect Level
TWA	tidsvægtet gennemsnit
LD50	Lethal Dose/dødlig dosis 50%
LC50	Lethal Concentration/dødlig koncentration 50%
EC50	Effect Concentration/effektiv koncentration 50%
EC0	Effect Concentration/effektiv koncentration 0%
NOAEC	No Observed Adverse Effect Concentration
NOAEL	No Observed Adverse Effect Level
PBT	Persistente, Bioakkumulerende og Toksiske
vPvB	very Persistente, very Bioakkumulerende
VOC	Volatile Organic Compound/flygtige organiske forbindelser
EAK	Europæiske Affaldskatalog
H-sætning	Hazard/fare-sætning
P-sætning	Precaution/sikkerheds-sætning